

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 24 marca 2025 r.

Poz. 1545

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR NK-II.4131.45.2025.PB **WOJEWODY PODLASKIEGO**

z dnia 21 marca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

§ 6 ust. 3 Załącznika do uchwały Nr IX/59/2025 Rady Gminy Augustów z dnia 3 marca 2025 r. w sprawie Roczno Programu Współpracy Gminy Augustów z Organizacjami Pozarządowymi i Podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025.

UZASADNIENIE

W dniu 3 marca 2025 r. Rada Gminy Augustów podjęła uchwałę Nr IX/59/2025 w sprawie Roczno Programu Współpracy Gminy Augustów z Organizacjami Pozarządowymi i Podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025. Akt ten wpłynął do organu nadzoru w dniu 6 marca 2025 r. i z urzędu poddany został kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym organ nadzoru w dniu 14 marca 2025 r. wszczął postępowanie nadzorcze celem wyeliminowania wadliwej uchwały z obrotu prawnego. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

W ocenie organu nadzoru ww. uchwała podjęta została z przekroczeniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”.

Przepis ten upoważnia organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, po uprzednim przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, w sposób określony w art. 5 ust. 5, do podjęcia uchwały w sprawie roczno programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy. Program, o którym mowa, zawiera w szczególności:

- 1) cel główny i cele szczegółowe programu;
- 2) zasady współpracy;
- 3) zakres przedmiotowy;
- 4) formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2;
- 5) priorytetowe zadania publiczne;
- 6) okres realizacji programu;

- 7) sposób realizacji programu;
- 8) wysokość środków planowanych na realizację programu;
- 9) sposób oceny realizacji programu;
- 10) informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji;
- 11) tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

Uchwała o prezentowanej treści stanowi akt prawa miejscowego, co przesądza o konieczności formułowania zawartych w niej postanowień precyzyjnie realizujących delegację ustawową. Niewypełnienie bądź przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa, które skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały odpowiednio w całości lub części. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego obowiązany jest przestrzegać zakresu udzielonego przez ustawę upoważnienia w zakresie tworzenia przepisów wykonawczych, a w tych działaniach nie może tego upoważnienia zawężyć i przekraczać. Wydając akty będące źródłem powszechnie obowiązującego prawa, musi respektować zakres delegacji zawartej w aktach prawnych wyższego rzędu (por. wyrok NSA oz. w Lublinie z dnia 28 lutego 2003 r., sygn. akt I SA/Lu 882/02).

Przechodząc do analizy przedmiotowej uchwały zwrócić należy uwagę na postanowienia przyjęte przez Radę Gminy Augustów w § 6 ust. 3 Załącznika do uchwały w których rada postanowiła, że dotacje, o których mowa w ustępie drugim, nie mogą być wykorzystane na: remonty budynków, zadania i zakupy inwestycyjne, zakupy gruntów, finansowanie kosztów działalności gospodarczej podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, realizację zadań już zleconych danemu podmiotowi przez Gminę, pokrycie kosztów utrzymania biur podmiotów Programu, działalność polityczną, religijną i związkową.

Wskazać należy, że dotacja oznacza prawną formę wydatków (świadczenia) ze środków publicznych, przeznaczonych na ściśle określone cele. Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie odsyła w tym zakresie do ustawy o finansach publicznych (art. 2 pkt 1 ustawy). Zgodnie z art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. 1530 z późn. zm.) dotacje są to środki przeznaczone m.in. na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym. Ponadto, zgodnie z art. 221 ust. 1 tej ustawy, podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne, związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań.

Zasady przyznawania dotacji a także terminy i warunki realizacji zadania (w tym pojęciu w ocenie wojewody mieści się również określenie, na co nie może zostać przeznaczona dotacja) powinny zostać określone w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert (o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 3 i pkt 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) bądź w treści konkretnej umowy (art. 16 ust. 1 tej ustawy). Organem posiadającym wyłączne kompetencje do wykonania tych czynności jest natomiast organ zlecający zadanie publiczne, w tym przypadku Wójt Gminy Augustów. Tym samym organ stanowiący Gminy Augustów wkroczył w kompetencje organu wykonawczego, jednocześnie wykraczając poza delegację art. 5a ust. 4 ustawy.

Przekroczenie granic upoważnienia ustawowego udzielonego organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego w judykaturze uznaje się za istotne naruszenie prawa prowadzące do stwierdzenia nieważności aktu w całości lub części. Akt normatywny wydany z przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego nie spełnia konstytucyjnych przesłanek legalności aktu wykonawczego i jako taki jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP, ponieważ w demokratycznym państwie prawa nie może funkcjonować akt prawny o charakterze podustawowym, sprzeczny z przepisami ustawowymi przez to, że został wydany przez organ z przekroczeniem delegacji ustawowej do jego wydania (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 21 marca 2012 r. sygn. akt IV SA/Wr 743/11).

W tym stanie rzeczy postanowiono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Urszula Matusiewicz-Jasińska